

December 2019

nodigt uit voor het 10 jarig jubileum van roze advent vieringen in Zeeland. Het thema is: **'Als ik over mijn liefde niet kan spreken'** Wij staan stil bij 50 jaar Stonewall rellen en 50 jaar Woodstock . Wat betekend dat voor ons in de huidige tijd. Het wordt weer een viering waar wij brood en wijn delen ,als teken van het verbond met Christus en elkaar. Ds. Leuny de Kam ,predikante van de doopsgezinden in Middelburg en Goes, gaat voor. Gabriëlle Kohl zang en Bert Geleijnse op het orgel. Waar; de Doopsgezinde Vermaning aan de Lange Noordstraat in Middelburg. Wanneer? **Op zaterdag 14 december om 15.30 uur. Kerk open om 15.00 uur.** Na de viering is er koffie en thee met wat lekkers. Na afloop is in het restaurant Il Senso aan de Lammerensteeg gelegenheid om samen te eten. Iedereen is welkom. Wie mee naar het restaurant wil moet zich wel opgeven, voor de viering is het niet perse nodig maar het mag wel. Graag voor 12 dec. Info en aanmelding bij friedhelm@t-mobilethuis.nl 0612601765.

Friedhelm en Robert Lamper.

Henk Helmantel, Sint-Martinuskerk Bozum (Fr)

Tijdloos?

Deze keer een "meertrapsraketje": een afdruk van een foto van een olieverfschilderij van een fresco. De figuur in het midden lijkt wel een charmante vrouw, maar stelt officieel een "baardloze Christus" voor. Je vraagt je af wat de schilder(es?) in gedachten had...

De afgebeelde persoon houdt een soort bordje met de letters alpha en omega vast. Als begin en einde van het Griekse alfabet staan die symbool voor Gods almacht (Maiestas Domini).

Het is een klassiek evangelie-plaatje met op de hoeken de vier wezens mens/engel, leeuw, rund en adelaar, die de evangelisten Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes symboliseren.

Deze 12e-eeuwse romaanse kerk is in 1941 gerestaureerd; toen werd deze schildering in de absis ontdekt. (Die van Helmantel is van 2003) *Wim Wattel*

Kerstmorgen dienst

Sinds het woord vliegschaamte zijn entree maakte, kwamen er massaal 'schaamtewoorden' op: babyschaamte, bezorgschaamte, klimaatschaamte, vleesschaamte. Kerstschaamte zou er zomaar ook eentje kunnen zijn. Een mooi thema om te verkennen in de kerstmorgendienst: 'Kerstschaamte(loosheid)'. In deze dienst zingt Cantus Choralis, o.l.v. Aleida Post enkele ingetogen stukken van Ola Gjeilo (Ave generosa, Noorwegen 1978) en Morten Lauridsen (O Magnum Mysterium en Nata Lux Amerika, 1997). Over het mysterie en de geboorte van het licht.

Rien Balkenende zocht een stuk uit van Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621) dat hij voor ons zal spelen: Puer nobis Nascitur: 'Ons is gheboren een kindekijn, noch clare dan die sonne, dat sal ons alle vroude sijn, al totter enghelen wonne'.

Vanaf 9.50 uur zingen we voorafgaand aan de dienst kersliederen; na afloop ontmoeten we elkaar bij kerstkoffie en thee. Iedereen van harte welkom!

Ineke de Feijter

Oproep voor kerstlekkers

Met kerstavond en kerstochtend genieten we altijd van allerlei kerstlekkers. Vele handen maakten daarbij altijd licht werk. Hopelijk zijn ze er dit jaar opnieuw! Wie iets wil bakken, koken, maken of kopen: graag! U kunt dat laten weten aan Henk Kappers, email: hkappers@zeelandnet.nl tel 0118 639420.

Uit de kerkenraad

In de kerkenraad komen allerlei zaken samen die betrekking hebben op het heden en de toekomst van de Koorkerkgemeenschap.

Als we het over het heden hebben worden veel praktische zaken uitgevoerd door taakgroepen onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Het is dan ook van groot belang dat er een goede communicatie plaatsvindt tussen de kerkenraad en de taakgroepen. Onlangs is het jaarlijks gezamenlijk overleg gevoerd. Om het contact goed te laten verlopen zijn kerkenraadsleden als aanspreekpunt verdeeld over de taakgroepen. De verdeling is als volgt:

- diaconaat: Chris Lobbezoo
- pastoraat: Ineke de Feijter
- woord en tafel: Ineke de Feijter
- preekbeurten: Wim van Liere
- publiciteit: Hans Vreeke
- Zinnig Zeeuws: Wim van Liere
- organisatie in en om de Koorkerk: Joke Homan
- VVHM géén taakgroep: Chris Lobbezoo
- Contact Lange Janproject: Tom Lijftogt

Uit het taakgroepenoverleg vermeld ik vier punten:

1. Diaconaat schrijft regelmatig in de Vierpas over hun activiteiten. En denkt ook na over mogelijkheden voor het verkrijgen van het predicaat: groene kerk. Op deze manier kunnen we als kerk misschien ook iets betekenen voor het reduceren van het klimaatprobleem. Hoe marginaal misschien ook!

2. Pastoraat/bezoekgroep werkt veelal achter de schermen. Uit de vorig jaar gehouden enquête blijkt de behoefte van mensen. Maar het bezoekwerk is ook maatwerk dat moet aansluiten bij het individu. Voortdurend spiegelt deze taakgroep zich aan de vraag: Hoe verleen je pastorale zorg op een goede manier. Hiertoe vindt ook toerusting plaats.

3. De kostersploeg kan wel versterking gebruiken. Het project onder toezicht begeleid schoonmaken door mensen met beperking is mislukt. We zoeken schoonmakers en kosters. Lees elders in deze Vierpas de aparte oproep.

Wat betreft de toekomst. Over de plannen voor Zinnig Zeeuws in het kader van de toekomstbestendigheid van de Koorkerk heeft Wim van Liere in de vorige Vierpas uitgebreid geschreven. De taakgroep is aan de slag gegaan. Zij buigt zich momen-

teel over een kort 'mission statement' en inventarisatie van voorbereidende taken. We zijn benieuwd naar de plannen.

Ook hebben Wim van Liere, Tom Lijftogt en Joke Homan met onze dominee Ineke de Feijter een jaargesprek gehad. Dat gesprek biedt de kerkenraad en de predikant de mogelijkheid om gezamenlijk terug te kijken en plannen te maken voor het nieuwe jaar. Tijdens de terugkoppeling in de kerkenraad bleek dat het een positief gesprek was met goede feedback. In het gesprek zijn opties geformuleerd voor de inzet van Ineke in relatie tot haar 50% predikantschap en in relatie tot de plannen voor Zinnig Zeeuws. De bespreking daarvan staat hoog op de agenda van de kerkenraad.

Tot slot. De decembermaand is traditioneel een feestmaand. We vieren de verjaardag van de Heilige Sint Nicolaas (helaas met ruis over zijn helpers). We gaan de adventtijd in; de voorbereidingstijd op het kerstfeest. Het feest waarbij de geboorte van Jezus wordt herdacht. Het feest van het Licht, waarbij de zonnewende ons misschien helpt. Gaan we met z'n allen 'gezellig' gourmetten, kalkoen op Engelse wijze of konijn volgens oma's recept? De nodige receptenbladen stromen binnen om u te helpen bij deze keuze. Waar gaan dan de gesprekken werkelijk over? Laten we ook oog hebben voor diegenen voor wie deze periode juist een bezoeking is, omdat zij alleen zijn of een geliefde missen.

Dinsdagavond 24 december om 19:30 uur kijken we natuurlijk vol spanning in de spiegel van het alternatieve kerstverhaal onder leiding van Simone Ludikhuijze. Welke boodschap zit er voor ons weer in dit jaar? U heeft zich toch ook wel opgegeven voor een rol (zie de Vierpas van november)? Of wacht u liever op de eer om te worden gevraagd!

Op kerstmorgen 25 december gaat onze dominee Ineke de Feijter voor. Welke invalshoek zij kiest vindt u elders in deze Vierpas.

We wensen u allen betekenisvolle dagen toe met Vrede, Liefde en Licht.

Namens de kerkenraad,
Hans Vreeke

2

Kerkdiensten

1 dec.

mr. André Meiresonne

8 dec.

ds. Foekje Dijk

15 dec.

ds. Monique van Zoest

22 dec.

ds. Jan Klijsma

24 dec.

Kerstmusical 19.30 uur

25 dec.

ds. Ineke de Feijter

9.50 uur : zingen van kerst-
liederen

29 dec.

Pastor Wim van Goch

Bij de diensten

1 december 1e Advent: De eerste adventszondag is het begin van het kerkelijk jaar. Een mooie gelegenheid om met elkaar stil te staan bij de vraag: Wat geloven we? En wat is geloven eigenlijk? Waar is het licht waarover we zingen, waar vinden we de liefde waarnaar we verlangen? Waar vind je houvast? En hoe leer je in vertrouwen loslaten? Op zoek naar het licht van Advent gaat voor Mr André Meiresonne MA.

8 december 2e Advent: Ds. Foekje Dijk neemt ons mee met het thema: 'Vergevend mededogen ...' n.a.v. de tekst uit het evangelie naar Lucas 15: 11-32, het overbekende verhaal van de terugkeer van de zogenoemd verloren zoon.
Zij schrijft: "Lange tijd heb ik me niet aan deze tekst uit het Lucasevangelie gewaagd: te vaak en te zeer 'dood-gepreekt' naar mijn gevoel wellicht."
Het werd een spannend experiment, wat ik graag met de vrijzinnige geloofsgemeenschap in Middelburg zo willen delen.

15 december 3e Advent: Even ruimte voor een persoonlijk bericht van Moniek van Zoest in opmaat naar de dienst waarin zij voorgaat. Zij schrijft:
*'Beste vrienden van de Koorkerkgemeenschap,
Wàt deed het me goed van Nic. Van der Noll te vernemen dat zovelen van u steeds met belangstelling naar mij hebben gevraagd.
Deze ruimte in de Vierpas wil ik graag gebruiken om u daar – in het kort – op te antwoorden. Intussen ben ik in de nabehandeling van borstkanker. De operatie en bestraling zijn achter de rug. Nu ben ik begonnen aan de 5 jaar durende hormoonkuur. Iedere dag een pil, dat valt mee, de bijwerkingen kunnen echter heel naar zijn. De ene dag gaat het goed, de andere weer minder.
Lichamelijk gewoon zwak, zijn en nog steeds heel erg moe en last van het effect van de borstoperatie en de bestralingen. Het hoort er allemaal bij.
In mijn hoofd last van gedachtenspinsels die soms extreem zijn, soms wat minder.
Naast de geweldige begeleiding vanuit het Radboud UMC, zijn er al die lieve en opbeurende woorden in mailtjes en heel veel prachtige kaarten, die voor mij de betekenis hebben van nabijheid en lichtpuntjes, daar ben ik heel dankbaar voor!
In de paar diensten tot het einde van het jaar wil ik weer voorgaan en op 15 december zal ik in de Koorkerk zijn! Daar kijk ik naar uit!
Het is dan de derde zondag in Advent en ook al moet deze dienst nog voorbereid worden ligt de Adventsgedachte al besloten in mijn denkwerk.
Een thema wat mij deze tijd bezighoudt is "tussen naam en identiteit". Kortom de vraag naar "wie we waren en wie we zullen zijn".
Dit thema is ontleend aan een Bijbeltekst uit het boek Openbaring 2: een brief aan de gemeente te Pergamum, een kort gedeelte uit de verzen 12-17.
In de Adventstijd wordt al benoemd op welke wijze de identiteit van de "Komende" zichtbaar, herkenbaar en betekenisvol zal worden.
Tegelijk: met je (doop-) naam word je gekend, herkend en erkend, die naam gaat je leven lang mee.
Maar het boek Openbaring zegt: op een witte steen wordt de mens aan het einde van het leven, door God, een nieuwe naam gegeven, namelijk de naam die je geworden bent door je leven en alles wat zich op dat levenspad heeft voorgedaan waarmee je je hebt ontwikkelt.
God belooft ons een nieuwe naam te geven, die weerspiegelt wie wij geworden zijn. Dat gaat dus van naam naar identiteit, nl. hoe word je gezien.
In het spanningsveld tussen Advent en Openbaring wil ik met u nadenken over het thema: "Tussen naam en identiteit".
Ik zie uit naar u allen en ook naar een dienst die van betekenis mag zijn.
Met een hartelijke groet en graag tot ziens, ds. Monique van Zoest'*

22 december 4e Advent: ds. Jan Klijsma gaat dan voor. Hij is verbonden aan de Remonstrantse Gemeente Sommelsdijk en Dordrecht.

24 december kerstavond: Kerstmusical 19.30 uur

25 december 1e kerstdag: ds. Ineke de Feijter (zie elders in deze Vierpas)

Taakgroep Diaconaat

Gehouden eigen collectes

Voor november kunnen we over 2 bijzondere collectes rapporteren.

◆ In de gedachtenisdienst op 3/11 werd weer gecollecteerd voor de Stichting Zeeuws Verlies, die informatie, advies en steun biedt bij rouw (info@zeeuwsverlies.nl; 06-25032498). Deze collecte was bestemd voor het project Lief Kindje dat naast individuele hulp ook jonge ouders en lotgenoten met elkaar in contact brengt na het verlies van hun kindje. De opbrengst was € 347,66.

◆ Op 7/11 werd de uitgestelde wereld-diaconaat collecte gehouden. Het ontvangen bedrag € 181,85 gaat naar een project in Bogota, Columbia, waar in de sloppenwijken drugshandel en zware criminaliteit domineren. Voormalige bendejongeren krijgen een nieuwe kans met een opleiding tot topkok, waar 20 restaurants aan meewerken.

Hartelijk dank voor uw bijdrage!

Bijzondere collectes in december

De Kerstcampagne van Kerk in Actie "Geef licht aan kinderen in de knel" staat centraal bij onze collectes in de adventstijd.

De adventskalender opent met een toepasselijk gedichtje.

Vooraf

*Want je bent het licht
hier in deze wereld,*

*Schijn dan voor de mensen om je heen.
Net zoals een stad bovenop een heuvel
heel goed is te zien voor iedereen.*

*Laat je licht maar schijnen in de duisternis,
laat je licht maar schijnen
waar geen licht meer is.*

(Marcel en Lydia Zimmer)

De adventskalender kan gratis worden besteld op www.petrus.protestantsekerk.nl/adventskalender

We zullen 5 x collecteren voor "lichtbiëdende projecten".

1. Op 1/12 voor het ondersteunen van aidswezen in Zambia, o.a. voor het opbouwen van een economisch bestaan. In 20.000 gezinnen staat een jongere aan het hoofd van een gezin omdat de ouders overleden zijn aan aids.

2. 8/12 gaat het om onderwijs aan werkende jongeren in Columbia. 1,5 miljoen kinderen doen iedere dag zwaar en gevaarlijk werk. De stichting Kleine Arbeider geeft kinderen vakonderwijs en maakt ze zo weerbaarder.

3. Op 15/12 collecteren we voor de gezinshuizen van Jeugdorp De Glind in Midden Nederland.

Er worden 120 kinderen en jongeren opgevangen in een gezinssituatie die ze veiligheid, zorg en structuur biedt en daardoor een betere toekomst.

4. Licht geven aan vluchtelingenkinderen in Myanmar is het doel van de collecte op 22/12. Verdreven door langdurige interne conflicten leven veel Birmezen in het grensgebied van Thailand. De partnerorganisatie van KiA, Mae Tao Clinic- biedt opvang en scholing aan kinderen.

5. Tijdens de kerstnacht op 24/12 en de Kerstviering op 25/12 staan kinderen in Moldavië, het armste land van Europa centraal. De organisatie Bethanië geeft in 2 opvangcentra naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding, een goede maaltijd en psychologische opvang en therapie. Alle projecten worden uitgevoerd door plaatselijke partnerorganisaties van Kerk in Actie.

Voor alle collectes zullen flyers van KiA bij het begin van de dienst worden uitgedeeld.

Geef kinderen in de knel weer wat toekomstlicht met uw bijdragen

Uw steun wordt gevraagd voor...

1. De kerstactie Torentijd

We hebben al gemeld dat de Koorkerk dit jaar de kerstpakkettenactie voor de ingezetenen van de Penitentiare Inrichting Torentijd verzorgt. Voor 200 pakketten moeten producten worden gekocht, verzameld, ingepakt en uitgedeeld.

We vragen uw medewerking bij het schrijven van een korte groet op een kerstkaart. B.v. De Protestantse Gemeente Middelburg wenst u goede Kerstdagen en perspectief voor 2020. Geen Bijbelteksten en geen adres vermelden. Er staat een inzamelendoos bij de ingang van de kerk. Verder zijn er 10 mensen nodig voor het inpakken van de pakketten op donderdagavond 19/12 van 19.30 – 21.00 in de

4

Agenda

11 december:
Start kring Ineke:
wat is dan goed?

**22 december/
evt. 23 december :**
oefenen kerstmusical

24 december:
kerstmusical

Allemaal de liefste

Allemaal de liefste?

Vanaf januari 2020 starten we weer met deze rubriek.

Huiskamerbijeenkomst RGMZ

De huiskamerbijeenkomst op 21 november jl met het onderwerp 'Vrijzinnig christendom en religieus humanisme' onder de bevlogen inbreng van onder meer Tina Geels is ruim bezocht en geslaagd. In de discussie kwam de urgentie van de wederzijds opbouwende wisselwerking tussen seculier humanisme en vrijzinnig christendom naar voren.

De hedendaagse seculier geformuleerde, breed gedeelde en nagestreefde humane waarden (zoals neergelegd in de universele mensenrechten) vormen in feite de kern en voortzetting van de basale waarden uit de meeste religies en levensbeschouwingen, waaronder christelijke en andere wijsheid.

Marijn de Valk, voorzitter RGMZ

Maarten 't Hooft, vice-voorzitter RGMZ

kas van de firma Kesteloo, Middelburgsestraat 83a, Koudekerke. Op vrijdagmorgen 20/12 worden tussen 10.00 en 12.00 uur de pakketten uitgereikt door 5 tweetallen.

Wie aan deze bijzondere activiteit mee wil doen kan zich ook opgeven.

Nadere inlichtingen over de Torentijdactie bij ondergetekende.

2. Collecterooster 2020

In november hebben we al gemeld dat we voor de invulling van de bijzondere/eigen collectedoelen z.v.m. aan willen sluiten bij de voorstellen van KiA. Dat laat onverlet dat uw suggesties vanuit uw persoonlijke betrokkenheid bij bepaalde projecten van harte welkom zijn en mee zullen doen.

3. Suggesties besteding diaconale middelen.

Tot de diaconale inkomsten behoren ook de algemene diaconale collectes en het diaconale vermogen uit het voormalige verzorgingshuis de Griffioen.

Uit de algemene diaconale collectes wordt jaarlijks door de GiftenAdviesCommissie (GAC) van het College van Diakenen (CD) (waarin Nieuwe Kerk, Ontmoetingskerk en Koorkerk samenwerken) € 30.000 verdeeld over ongeveer 40 organisaties die op lokaal/regionaal, Nederlands, Europees en mondiaal niveau zich inzetten voor ondersteuning van mensen die dat

nodig hebben. Dat loopt van noodhulp, vluchtelingenwerk, jeugd-, gehandicapten-, maatschappelijke- en verslavingszorg tot ontwikkelingssamenwerking en projecten waar gemeenteleden zich voor inzetten. Het CD heeft besloten het totale beschikbare bedrag te verhogen tot € 45.000 en dat voor projecten naar zo nodig €2.500 - € 5.000 per project, waarbij een vijfjarige toezegging eveneens tot de mogelijkheden kan behoren.

Begin 2020 gaat de GAC aan het werk.

Ook hiervoor zijn uw suggesties van harte welkom.

M.b.t het diaconale vermogen heeft het CD besloten dat een deel van het uitstaande stille vermogen –ongeveer € 150.000- levend ingezet zou moeten worden voor diaconale uitdagingen.

O.a. is daarvoor een bijdrage aan de herinrichting van het Hofje t.b.v. diaconale activiteiten ingediend. Vanuit de Koorkerk hebben wij een bijdrage aan de realisering van een sociaal warenhuis in Middelburg waarin kleding- en voedselbank, repair café e.d. onderdak kunnen vinden, bepleit. In de Vierpas van januari zullen wij nadere informatie over de besteding van de algemene diaconale doelen geven.

*Namens de taakgroep diaconie, Jan Janse
tel. 0118-851332/06-17334769;
janjansezeeland@gmail.com*

Oproep!

Zo tegen het einde van het jaar sta ik weer voor de "dankbare" taak om het dienstrooster 2020 voor de medewerkers aan onze zondagochtenvieringen te maken. Voor ik hier echter aan begin wil ik graag een oproep doen voor enkele taken, waar uitbreiding van het aantal mensen zowel nodig als wenselijk is.

Het gaat om:

- De autodienst: één of heel soms twee keer per maand een keer wat vroeger van huis om degenen, die niet meer op eigen gelegenheid naar de kerk kunnen komen - hetzij slecht ter been, of anderszins - op te halen en na de dienst weer thuis te brengen. Kleine moeite – veel voldoening!
- Koffiedienst: schenken, opruimen en de vaatwas doen. Er zijn nu ca. 10 mensen die dat doen, d.w.z. dat zij ongeveer één keer per 5 à 6 weken een keer dienst doen. Het zou fijn zijn, als ook hier meer mensen aan mee zouden willen doen.
- Kosteren: er waren er 8, en nu nog 6, waarvan er ook nog 1 voorlopig aan de kant staat. Het is nu echt nodig, dat daar aanvulling komt!
- En.... mochten er andere taken zijn, waar u aan zou willen meedoen, b.v. collecteren/deurdienst, dan hoor ik dat graag.

Schroom niet om mij te bellen: 06 10 74 50 72, of te mailen: nicvandernoll@gmail.com. Graag uiterlijk 8 december; daarna ga ik aan de slag.

Alvast bedankt! *Nic v.c. Noll*

In memoriam Jopie Polvliet

Op 16 oktober overleed ons oudste gemeentelid: Johanna Maria Josephine Polvliet - Tweebeeke. Ze werd 103 jaar. Jopie Polvliet was al in de jaren 1950 bestuurslid van de VVHM. Ze was betrokken bij de overeenkomst met het rijk uit 1953. Haar naam prijkt daarop naast die van drie ministers -onderwijs, wederopbouw en financiën-, waaronder Cals. Dat bestuurswerk zette ze vele jaren met grote inzet voort. Ze was één van de steunpilaren van de kerk. Ook later ontbrak ze nooit op de jaarvergaderingen van de VVHM. Altijd op de, zo vertelde Bob Viveen, haar kenmerkende manier: bescheiden en alert. De laatste 15 jaar was ze niet meer in staat om nog naar de kerk te komen, maar in 2015 kon ze nog aanwezig zijn op het 120 jarig bestaan van de VVHM. Ze bleef altijd geïnteresseerd en meelevend.

De laatste periode van haar leven woonde

ze in Hof 't Seijs in Middelburg. Wanneer je haar bezocht kwam steevast het fotoboek tevoorschijn van haar 100e verjaardag. En vertelde ze over haar leven, haar kinderen en kleinkinderen en hoe ze die dag had genoten van het bezoek van de burgemeester.

Haar leven kende ook schaduwkanten. Het overlijden van haar man, het verhuizen uit haar geliefde huis en enkele jaren geleden het overlijden van haar zoon Lo. Oud zijn vond ze geen onverdeeld genoeg. Ze was in toenemende mate kwetsbaar, zowel fysiek als geestelijk.

In familiekring is zij gecremeerd. In de dienst na haar overlijden hebben we haar herdacht, en in de gedachtenisdienst haar naam genoemd en een kaars voor haar aangestoken. In grote dankbaarheid voor alles wat zij voor de Koorkerk heeft betekend.

Ineke de Feijter

Kring Wat is dan goed?

Woensdag 11 december starten we met de kring rond de vierdelige documentaire serie 'Wat is dan goed?' gemaakt door columnist Stevo Akkerman (Trouw). Hij spreekt daarin over goed en kwaad, het geweten, schaamte en verantwoordelijkheid. Met o.a. schrijvers Marilynne Robinson en Arnon Grunberg, filosoof Jan Key, voormalig aartsbisschop van de Anglicaanse kerk Rowin Williams, sociaal psycholoog Naomi Ellers en kunstenaar en filosoof Eva Meijer.

Boeiende gesprekken, ik heb ze allemaal opnieuw bekeken en er zit veel stof in tot nadenken en gesprek. Evenals in de serie artikelen die hij hierbij schreef.

Er hebben zich bijna 60 mensen aangemeld. Dat betekent dat we zowel 's middags als 's avonds een groep hebben. De middaggroep komt bijeen van 14-16 uur, de avondgroep van 19:30 - 21.30. De bijeenkomsten vinden plaats in de vergaderkamer van de Koorkerk (ingang via de groene deur in de nis aan de Koorkerkhof). De ingeschreven deelnemers hebben inmiddels bericht gehad met verdere informatie en praktische afspraken. Welkom!

Ineke

Stevo Akkerman, columnist Trouw

De ontmoetingsmiddag

Maandag 11 november hebben we weer onze jaarlijkse ontmoetingsmiddag gehouden. Het was weer een heel geslaagde en gezellige middag, vanaf 13.30 uur konden de mensen vooraf onder het genot van een kopje koffie of thee gezellig bij elkaar komen en elkaar ontmoeten in de Wandelkerk.

Om 14.00 uur startte de lezing van Eduard Verhoef in de Koorkerk, die ons meenam in de Koran, met vergelijkende teksten van de Koran en de Bijbel.

Interessant en leerzaam!

Na afloop was er nog gelegenheid voor vragen, de middag is afgesloten met een nawoord van onze dominee Ineke de Feijter.

Rond 16.00 uur togen we weer naar de Wandelkerk voor een hapje en een drankje en konden we nog een poosje bij elkaar zijn, fijn dat er ook nieuwe gezichten waren en die we op deze manier konden ontmoeten.

Joke Homan van de bezoekersgroepen

Nieuws Remonstrantse Gemeente Midden-Zeeland

Breed gedragen dialoog

Zowel binnen de Koorkerkgemeenschap, als binnen de Landelijke Broederschap, wordt nagedacht en gesproken over organisatiestructuren en toekomstvisie.

Landelijk organiseert de Remonstrantse Broederschap een energieke, brede, democratisch opgezette discussie. In verschillende fases wordt een strak traject doorlopen dat participatie van alle Remonstranten aanmoedigt.

Leden van ons bestuur bezochten de diverse landelijke beraadsdagen.

De laatste algemene vergadering van bestuur, op 16 november jl. opende Kirsten Slettenaar, (zij ging voor in de Koorkerk op 29 september) de vergadering met woorden die zo treffend zijn voor wat er speelt in alle geledingen, dat we ze hier graag citeren:

"Beste mensen, zeer hartelijk welkom bij deze extra Beraaddag. Fijn dat u met zoveel mensen bent gekomen om mee te denken en te praten over de toekomst van onze Broederschap. [...]

Enerzijds zijn de meeste gemeentes met plezier kerk zoals zij dat al jaren gewend zijn.

Vanuit dat perspectief hoeft er niet zoveel te veranderen voor veel mensen. Anderzijds maakt de terugloop in ledenaantallen en daarmee de krimpende financiële reserve duidelijk dat er juist wel iets moet veranderen om toekomstbestendig te worden of te blijven.

Wat aan die toekomstbestendigheid kan bijdragen, is intensief overdacht en onderzocht door drie werkgroepen. Hun voorzitters komen straks aan het woord om de resultaten hiervan te presenteren. [...] Naar aanleiding van deze perspectieven gaan we met elkaar in gesprek.

Want voorop staat dat om met de hele Broederschap de toekomst tegemoet te kunnen treden, de hele Broederschap ook mee moet praten en denken om tot goed beleid te kunnen komen.

Onder dat hele proces zal de spanning voelbaar blijven [...]: we willen veranderen, we moeten veranderen, maar tegelijk willen we graag vasthouden wat er nu is en wat we altijd als goed hebben ervaren.

Wat daarbij helpt, is om die spanning er dan ook maar gewoon te laten zijn en die te benoemen waar ze voelbaar wordt.

Wat ook helpt, is om niet alleen maar te denken en te praten vandaag, maar eerst stil te staan bij de grond waar ons vertrouwen uit kan voortvloeien. Vertrouwen, dat is wat we in elk geval nodig hebben wanneer we naar de toekomst kijken. En misschien is dat wat er op de achtergrond vandaag eigenlijk gebeurt... dat we bouwen aan ons vertrouwen. We praten over hoe onze organisatie eruit moet komen te zien, hoe de gemeentes toekomstbestendig kunnen worden, hoe we in kunnen spelen op behoeftes uit de samenleving en hoe we tegelijk onze eigenheid daarin kunnen behouden.

Maar onder al het praten en plannen maken zijn we eigenlijk aan het bouwen aan ons vertrouwen.

Ons vertrouwen dat het haalbaar is om ook in 2030 een vitale groep te zijn die de samenleving iets heel zinvols en verdiepends aan te reiken heeft. We bouwen aan het vertrouwen in onze identiteit en ons gedachtegoed. Vertrouwen dat er een weg zal ontstaan die we niet precies van tevoren kunnen bepalen noch controleren, maar die wel remonstrants zal zijn en van betekenis voor de mensen van dat moment. Zoals de geloofsbelijdenis uit 2006 begint:

Wij beseffen en aanvaarden dat wij onze rust niet vinden in de zekerheid van wat wij belijden, maar in verwondering over wat ons toevalt en geschonken wordt."

In Middelburg verloopt het gesprek over de toekomstplannen voor de Koorkerk op dit moment wat moeizamer. Dialoog, inspraak en draagvlak zijn hierbij sleutelwoorden waar de RGMZ zich sterk voor maakt in dit proces. Ook binnen de Koorkerkgemeenschap pleiten wij voor een breed gedragen dialoog over het te volgen beleid. Leden en vrienden van de RGMZ zullen hier zeker in betrokken worden, nadat de kerkenraad een eerste projectvoorstel heeft voorgelegd. Uiterlijk bij de jaarvergadering in het voorjaar en indien nodig gewenst al eerder.

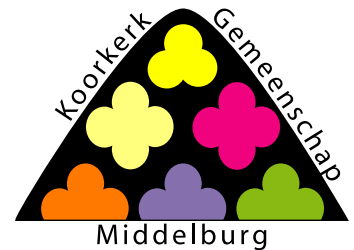
Maarten 't Hooft was namens de RGMZ lid van de landelijke subgroep samenwerkingsgemeenten. In zo'n veertien samenwerkingsgemeenten (er zijn er meer) participeren ook Remonstranten.

Het lijkt er op dat de 'performance' van Remonstranten in samenwerkingsgemeenten over het algemeen heel redelijk gaat (onder andere financieel, bestuurlijk en qua ledenaantal), zeker ten opzichte van in omvang vergelijkbare zelfstandige Remonstrantse gemeenten.

Men is in samenwerkingsgemeenten doorgaans enthousiast over zulke -beter toekomstbestendige vrijzinnige samenwerking. De werkgroep onderschrijft de noodzaak van facilitering van lokale samenwerkingsgemeenten vanuit de landelijke RB. En ook: op landelijk niveau daadkracht richting landelijke vrijzinnige samenwerking. Om te beginnen met de landelijke besturen van diverse vrijzinnigen en aanverwante stromingen (zoals humanisten). Dit vergt flow om over eigen schaduw te 'hoppen'.

Met deze informatie zet het bestuur van de RGMZ volop in op een betere uitgebouwde samenwerking binnen de Koorkerkgemeenschap. Samen met alle bij de Koorkerkgemeenschap betrokken personen en organisatorisch betrokken partners. Zoals op bestuurlijk, organisatorisch als financieel terrein met de VVHM en de 'bijzondere' PGM wijkgemeente (de kerkenraad). In een extra vergadering beraadt het RGMZ bestuur zich over de toekomst van de samenwerking.

Marijn de Valk, voorzitter RGMZ, Maarten 't Hooft, vice-voorzitter RGMZ

Colofon

Predikant:

Ineke de Feijter
Oude Weimerstraat 8
4884 MB Wernhout
tel. 06 – 53268763
e: ineke.defeijter@home.nl

Scriba: Hans Vreeke,
tel.: 06 - 53135733

e: hans.vreeke@koorkerk.nl
www.koorkerk.nl

RGMZ, secr. Daan Sauer
tel.: 0118-474712

VVPM secr. Nienke Slump
tel.: 0118-644326

e. boogertslump@planet.nl

Coördinerend koster:

Henk Kappers 0118-639420

Organisten : Martin van der Bent (rooster) 06 - 20543666

e. vdbentbol@zeelandnet.nl

Rien Balkende, Bram de Wolf

Autodienst

Els Koole
Tussen 18.00 uur en 19.00 uur is
Els op zaterdagavond bereik-
baar op 06-19036870

Verhuur kerkgebouw:

Coördinator : Johan Klumpenaar
0118-635989

johanklumpenaar@xs4all.nl

Eindredacteur Vierpas:

Hans Vreeke

Vormgeving Vierpas:

Janny Bil-Goudzwaard
jannybil@zonnet.nl

Doorgeven ziekte, aanvragen bezoek:

Els Koole t: 06-19036870

e: joels@zeelandnet.nl

Marja Oostdijk

tel.: 0118-629300

e: jmo@zeelandnet.nl

Rekeningnrs. Koorkerk:

NL52 INGB 0000 218595 t.n.v

VVHM wijkkas Koorkerkge-

meenschap, Serooskerke W

VVHM: NL81 INGB 0000 148233

t.n.v VVHM

RGMZ: NL38 INGB 0000

630321 t.n.v. penningmeester

RGMZ Middelburg